

HASHİMOTO TİROİDİTİ VE RUHSAL TRAVMA: ÇOCUKLUK ÇAĞI TRAVMALARININ VE TSSB BELİRTİLERİNİN OTOİMMÜNİTE İLE İLİŞKİSİ

Seda Aydın İsmayılzade¹, Efruz Pirdoğan Aydın¹, Ömer Akil Özer¹, Muhammed Masum Canat¹

¹SBÜ Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul

Giriş: Hashimoto tiroiditi, tiroit hücrelerinin antikor aracılı immün yanıtlar ile hasarlandığı otoimmün bir hastalıktır ve dünya üzerinde en sık görülen otoimmün tiroit hastalığıdır. Otoimmün hastalıkların etiyojisi tam aydınlatılmamış olup hastalığın kökeninde ruhsal travmanın yeri çeşitli çalışmalara konu olmaktadır. Bu çalışmada Hashimoto tiroiditi tanı hastaları çocukluk çağı travması ve travma sonrası stres bozukluğu (TSSB) belirtileri açısından araştırdık.

Yöntemler: Çalışmamıza Hashimoto tiroiditi tanı 40 hasta, otoimmün olmayan hipotiroidili 41 hasta ve 39 sağlıklı kontrol dahil edilmiş, diğer otoimmün hastalıklar ve ağır nörolojik ve psikiyatrik hastalıklar dışlanmıştır. Tiroit hastalığına sahip grubun tiroit otoantikor düzeyleri hastane kayıt sisteminden not edilerek Hashimoto ve otoimmün olmayan olarak gruplara ayrılmıştır. Sağlıklı kontrol grubu bilinen tiroit hastalığı olmayan hastane personel ve yakınlarından seçilmiştir. Katılımcılara Sosyodemografik Veri Formu, Klinisyen Tarafından Uygulanan TSSB Ölçeği (CAPS) klinisyen tarafından yüz yüze görüşme ile uygulanmış; Çocukluk Çağı Travması Ölçeği-28 (CTQ-28) ve Kısa Semptom Envanteri (KSE) katılımcılar tarafından doldurulmuştur. Ek olarak Hashimoto tanı hasta grubunda anti-TPO değerleri ile ölçek puanları arasındaki ilişki analiz edilmiştir. (Etik kurul karar tarihi ve numarası: 24/10/2023, 4131)

Sonuçlar: Her 3 grup arasında yaş, cinsiyet, medeni durum, sigara, alkol, madde kullanımı açısından istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır. Ölçek puanlarına bakıldığında CTQ-28 toplam ($p < 0,001$), Cinsel istismar ($p=0,004$), Duygusal İstismar ($p < 0,015$) ve Fiziksel İhmal ($p < 0,001$) puanları Hashimoto tiroiditi tanı hasta grubunda diğer iki gruba göre anlamlı yüksek saptanmıştır. CAPS toplam ve alt ölçek puanları Hashimoto tiroiditi ve otoimmün olmayan hipotirodi grubunda istatistiksel açıdan benzer, sağlıklı kontrole göre ise yüksek bulunmuştur. Anti-TPO düzeyleri ile ölçek puanları karşılaştırıldığında istatistiksel anlamlı ilişki saptanmamıştır.

Tartışma ve Sonuç: Çalışmamızda elde ettiğimiz bulguların çocukluk çağı olumsuz yaşantılarının Hashimoto tiroiditiyle ilişkili olabileceğini gösterdik. Ek olarak CAPS ölçek puanlarında elde ettiğimiz veriler bedensel hastalıklar ile ruhsal travma arasında muhtemel bir ilişki olabileceğini ortaya koydu. Çalışmamızın bedensel hastalıkların ruhsal etiyojilerini anlama, önleme ve tedavi yaklaşımlarını geliştirme konusunda faydalı olabileceğini düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: Otoimmün tiroidit, çocukluk çağı olumsuz yaşantıları, post-travmatik stres bozukluğu